

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Inserati:

Enostopna petlivra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Pravna oznanila, zabave, ovrhane itd.:
enosolpna petlivra po 18 vin.

Poslano:

enostopna petlivra po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenštne ne
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejema. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.787, ograde 28.511,
bo. n.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Važen preobrat glede balkanskega vprašanja pri nemških krščanskih socialcih.

»Salzburger Chronik«, glasilo solnograških krščanskih socialcev agrarne struje, ki sledi nazoru znanega poslanca Jošta Finka, enega najbolj merodajnih in razboritih nemških krščansko-socialcev, je prinesla pretekli torkovni uvodni članek »Unsere Balkanpolitik«, ki vzbuja v nemški javnosti veliko pozornost. List se je postavil po robu nasproti nemškim vojnim hujskarijam in sicer tako odločno in s takimi besedami, kakršnih bi se ne upal noben jugoslovanski list zapisati iz strahu, da ga ne zapišejo dunajski krogi v »črne« bukve.

Člankar piše: »Srbija naš naravni sosed, je bila pred malo leti naš prijatelj. Z neumno, kratkovidno politiko smo jo pogнали v naročje Rusiji. S Črnogorjo smo živeli v naravnost srčnem prijateljstvu, ki smo je dokazali tudi z denarno podporo. Naša diplomacija je seveda tudi tukaj grešila. Posledica tega je, da se je Nikita od nas obrnil. Bulgarski kralj je bivši avstrijski častnik in Bulgariji bi bili lahko naši najboljši prijatelji, da nismo njih prijateljstva z nerodnim manevriranjem zapravili. **Kratko povedano, naša diplomacija je v balkanski politiki na celoti črta odpovedala.**

Kakor hitro je padlo načelo »status quo«, po katerem se mora Turčija nedotaknjena ohraniti, se začne tudi za nas nova doba v balkanski politiki. Avstrija ima kot balkanska država velik interes na tem, da pridejo povečane balkanske države do notranjega miru, ki je pogoj vsakega kulturnega dela. **Naša država ima v tem pogledu težnje balkanskih držav podpirati.** S tem preobratom, ki ga je ustvarila balkanska vojska, je treba računati. Proč z občutljivostjo in starimi prepričaji! Nasproti balkanskim narodom je treba začeti z drugačno politiko! Z novimi trgovinskimi pogodbami z balkanskimi državami moramo vzbuditi čustvo, da smo njihovi dobromisleči prijatelji, pa ne sovražniki. Po tem bodo tudi balkanski narodi vedeli ceniti in naše prijateljstvo upoštevati. Naš

cilj mora biti zagotoviti si na Balkanu gospodarski trg!

V Londonu se posvetujejo o mejah Albanije. Ta posvetovanja ne bodo rodila velikih uspehov. Balkanski narodi, posebno Srbija in Črnogora sta si priborila nedvomno zmago, in zato imata pravico zmagovalcev do gotovih delov osvojenega ozemlja. Zaradi enega mesta, katerega narodna pripadnost je dvomljiva, vojsko začeti, bi bila neumestno. **Narodi naše monarhije niso voljni kakemu albanskemu mestu na ljuško vojsko začeti.** Glavno je, da je Albanija življenjska zmožna. V glavni stvari, v vprašanju srbske luke ob Adriji, smo zmagali, naša čast in naš ugled je rešen, več nečemo in tudi ne smemo!

Še tako velika Albanija, ne oziraje se na to, da bo imela korist od nje, samo Italija ni vredna kosti enega samega »Dutschmeistera«. Najboljši trg za izdelke naše obrtnije in trgovine ne bo Albanija, ampak bogate balkanske države, pred vsem Srbija in Bulgarija! To moramo imeti sedaj pred očmi. Naučimo se vendar že enkrat politiko z glavo, ne s srcem!

V istem tonu piše včerajšnja številka »Salzburger Chronik«, ki povdarja, da je v interesu Avstrije in Rusije, da se balkan. vojska konča in zavladajo med nami in Rusi prijateljske razmere. Člankar upa, da bo zmagala pamet, da postanejo vojaške odredbe brezpredmetne in da se vrnejo naši sinovi in bratje zopet k svojim družinam in k svojem delu. Člankar konča: »**Ta vojna napetost nas je stala dvolji milijonov; za take stvari nečemo več nobene žrtve doprinesati.**«

Slično izvaja v enakem odločnem tonu tudi graški »Volksblatt«, glasilo štajerskih krščanskih socialcev.

Kaj sledi iz tega? Da je nastal v nemški javnosti velik preobrat glede na avstrijsko balkansko politiko. Do čim pišejo dunajski nemški listi o letih pravi graški »Volksblatt«, da prejemajo svoje informacije od časnikaškega odelka avstrijskega zunanjega ministrstva, hujskajoče članke za vojsko in gore za Albanijo, se je del krščansko socialne stranke in listov uprte politiki in govori za spravo z balkanskimi državami.

Dunajski od zunanjega urada inspirirani listi pišejo, da se mora Avstrija pripraviti na vojsko na spomlad. Skader, Peč, Prizren, Djakovo, Dibra, Koniza in Janina mora pripasti Alba-

niji; če se ne da to mirnim potom doseči, se mora s sabljo.

Temu nasproti pravijo krščansko socialni listi, da nima Avstrija na tem nobene koristi, da bo imela od Albanije profit samo Italija. Skalnata, nekulturna Albanija nima za nas nobenega pomena, pač pa bogate, povečane balkanske države.

Nas veseli, da je prišel tudi del Nemcev k pameti. Če dunajski žurnalisti, ki nimajo nobenega stika z ljudstvom in ki so okuženi od nacionalnih strasti, pisarijo po svojih listih proti slovenskim državam na Balkanu, gotovim krogom sicer ugaja, a je s stališča resničnih koristi Avstrije obžalovanja vredno. Zato je pa tem bolj razveseljivo, da se je razsoden, naravno zdrav in priprost del nemškega kmečkega ljudstva vzdignil proti tem nesmiselnim in umetno uprizorjenim gibanjem proti balkanskim narodom. Proti tem hujskarijam, deloma naročenim in plačanim, se je vzdignil popolnoma sam od sebe nemški kmečki razum!

Veseli nas, da se je pojavil ta odpor, ki nas potrjuje, da smo Jugoslovani prav imeli, ko smo cel čas to stališče zagovarjali, samo s to razliko, da smo si veliko milejši način izbrali. Take besede: »Nočemo in ne maramo v vojsko«, »vojska za Albanijo bi bila neumnost, ki ne vredna enega samega vojaka«, bi nas Jugoslovane lahko spravile v obsedno stanje. Ze tako so nas napravili za »veleizdajalce« in čudno, da niso poklicali rablja in postavili v Ljubljani vislice. Bog zna, kaj bo sedaj dunajski časnikiški zbor okoli »Reichspost« in »Deutsches Volksblatt« napravil s svojimi kolegi v Solnogradu in Gradcu, ki so zagrešili tak zločin, da so »izdali interese Avstrije« v Albaniji? Ali pa se jih bodo morebiti nametni argumenti prijateljev Jošta Finka prišli in izprevideli, da je človek lahko pošten Avstrijec, dober Nemec in kristjan, ne da bi sovražil balkanske Slovence in jim zlo želel.

Kočevski narodni otok in njega narodno-gospodarski položaj.

Pod tem naslovom priobčuje uradnik »Südmarke«, Viljem Heinz, v decemberski številki »Zvestega Eckhardta« (der getreue Eckhardt), ki je glasilo »Südmarke«, obširno in obširno razpravo o kočevskem

ozemlju. Posebno se peča z gospodarstvom in narodnostjo.

Heinz nam slika v prav krepkih in jasnih potezah, kako so se ti kraji s pomočjo nemške »Südmarke« in »Schulvereine« gospodarsko dvignili. Pisatelj prepotuje s svojim peresom celo Kočevsko, posebno se ozira še na vasi, ki so še v slovenskih rokah. Sviri pred vedno naraščajočim izseljevanjem, ki je zadnja leta tako narastlo, da se je število nemškega prebivalstva od leta 1900 pa do leta 1910 zmanjšalo za 5855 oseb ali pa povedano v procentih, za 13%, vendar pa upa, da se bo dalo odstraniti tudi to zlo, kakor so se dala odstraniti druga.

Odkar je nemški Schulverein ustanovil po slovenskih vaseh svoje šole, je opaziti ne samo, da so se vse nemške postojanke na Kočevskem obdržale, ampak da so kočevski Nemci celo napredovali. Vasi Trava in Suha sta se popolnoma ponemčile. Od tega časa, odkar se je Südmarka začela zanimati za Kočevsko, je tudi gospodarstvo začelo bujno procvitati, tako da se je v bodočnosti nadejati najboljše. Cela vrsta koristnih institucij se je ustanovila, ki se plodonosno razvijajo, tako v gospodarskem kakor v narodnostnem oziru. Ustanovila se je podružnica Kranjske kmetijske družbe, živino- in prasičorejske zadruge, posredovalnice za nakup in prodajo živine in druge posredovalnice, tudi hraničnice in posojilnice so se dobro obnesle. Na drugi strani so pa ti zavodi negativno vplivali na slovenske zavode, ki so bili v prvi vrsti ustanovljeni za narodno obrambo Slovencev na Kočevskem, n. pr. Kočevska posojilnica. Slovenski poskusi programatično delati za napredek Slovencev na Kočevskem, so se izjalovili (Limpolje, Dolga vas). Slovenska posestva so mnoga blizu gospodarskega propada in bodo od teh prešla v nemške roke.

Nemško prebivalstvo kaže za delo Südmarke in Schulmarke mnogo razumevanja in rado in pošteno sledi prejetim navodilom. Heinz konča svojo razpravo s kratkimi besedami: V vročem boju našega naroda za avstrijski jug naj ne bo pozabljena važna trdnjava nemštva, Kočevje. Njen gospodarski napredek naj nam bo veselo znamenje nacionalne okrepitve.

Tako Heinz! Nam Slovincem torej z ozirom na ta spis ne preostaja drugega, kot ponižno čakati in gledati, kako se bo stvar razvila. Za kaj takega pa — hvala Bogu — še nismo razpoloženi, in če prav smo marsikatero klopoto spravili molče v žep, zdaj pa imamo tega dovolj. Tudi če se skoro nihče za nas ne briga, ker mnogim

LISTEK.

Roža svedla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalej.)

Tedaj se je oglasila opatinja.

»Gospodje, ali hočete v resnici to izvršiti? Potem vam povem, da se brez kazni ne bo zgodilo. S to gospico rečem i jaz, da boste poplačali to dejanje s svojo krvjo, znabiti tudi s krvjo nas vseh. Spomnite se na moje besede, ko zajamejo Saraceni mesto in bodo klali vaše otroke.«

»Odvezujem vas tega greha,« je zavpil patrijarh, »če je sploh greh.«

»Daj odvezo samemu sebi,« mu je Wulf pristregel besedo, »pa vedi, samo eden sem, a imam nekaj moči in izurjenosti. Ako poskusi kdo le dotakniti se novice Rozamunde z namenom, da bi jo odpeljal kot Saladinovo žrtev, predno jaz umrjem, jih je mnogo med vami, ki so danes zadnjikrat videli solnce.«

»In pridejali tako umor bogoskrnstvu!« se je Rozamunda oglasila. »Gospodje! Pomislite, kaj storite — pa pomnite, da storite vse to zaman. Saladin vam ni obljubil drugega, nego da

se hoče pogajati z vami, ako mu mene izročite; saj s tem se niste nič dosegli. Imejte usmiljenje z menoj, pojdite svojo pot, izid vsega pa prepustite božji roki!«

»Res je,« je vzkliknil nekdo; »Saladin ni dal nobene obljube.«

Tedaj je stopil prednje mestni poveljnik, ki je prišel za njimi v kapelo in je stoječ v ozadju slišal vse, kar se je zgodilo, ter rekel:

»Gospod patrijarh, pustite vso stvar; to nam ne more prinesiti nič dobrega. Ta oltar je najsvečejši in najslovičnejše svetišče v celim Jeruzalemu. Ali se hočete drzniti siloma odpeljati od njega devo, koje edini greh je ta, da je kot kristjana pobežnila Saracenom, ki so jo ukradli z njene domačije? Ali se morete drzniti izročiti jo njim in gotovi smrti, ki jo tam čaka? To bi bil pač čin strahopetcev in bi nam prinesel osodo bojazljivcev. Gospod Wulf, vtakni meč v nožnico, pa boji brez strahu. Če je v Jeruzalemu kaj varnost, je tvoja gospica na varnem. Opatinja, prosim, odpeljite jo v njeno celico.«

In odšli so vsi, le Wulf je ostal pa opatinja, ki je stopila k Rozamundi. Objela rekoč, da je nevarnost za nekaj časa odstranjena in da naj se poda k počitku.

»Pojdem, mati,« je odgovorila Rozamunda in ihtela, »ali pa sem prav storila? Ali ne bi bilo prav, če bi se izročila Saladinovi jezi, če je toliko življenj s tem morda rešenih? Znabiti pozabili na svojo prisego in prizanesemo jemu življenju, dasi bi potem nikdar več ne mogla pobežniti, dokler je kak grad v Balbeku in kak zastražen harem v Damasku. In kaj težko je posloviti se od vseh, ki jih človek tako ljubi,« in ozrla se je proti Wulfu, ki je stal oddaleč.

»Res je,« je odgovorila opatinja, težko je, saj me redovnice to najbolj vemo. Ali, hči, te bridke izbere ti niso še usilili. Kedar pa Saladin izjavi, da prizanesemo vsem ljudem v mestu, če mu izrčče tebe, potem moraš sama razsoditi.«

»Da,« je ponavljala Rozamunda, »potem pa sama razsodim.«

× × ×

Obleganje se je nadaljevalo, in grozota ga je spremljala. Metalni stroji so neprestano sipali kamenje, puščice so padale tako nagosto, da nikdo ni mogel stati na zidovju. Na tisoče konj, ki so krožilo okrog vrat sv. Štefana, streljali pa so obsipali mesto z ognjem in sirelo, saracenski vojaki pa so rili pod

zunanjimi utrdbami in ozidjem. Branivci niso mogli napasti oblegovalcev, ker so ti imeli preveč konjice, se niso mogli pokazati, sicer jih je rušila ploha puščic, in niso mogli zamašiti vrzeli v ozidju. Dan za dnevom je postajal obup večji. V vsaki ulici si srečal procesije, ki so prosile rešitve.

Mestni poveljnik je sklical viteze na posvetovanje ter jim naznanil, da je Jeruzalem izgubljen.

»Potem,« je rekel eden izmed poveljnikov, »udarimo na sovražnika in umrmo v boju!«

»Da,« je pristavil Heraklij, »pa pustimo otroke in ženske smrti in sramoti, ker ni nobenega upanja na rešitev, je taka predaja boljša.«

»Ne,« je odgovoril Balian, »mi se ne podamo. Dokler je Bog z nami, toliko časa imamo upanje.«

»Bil je z nami tudi dan hatinske bitke, pa je pripustil, da se je zgodila tolika nesreča,« je rekel Heraklij, in posvetovanja je bilo konec, ne da bi se kaj sklenilo.

Tisti popoldan je poslal Balian še enkrat poslanca k Saladinu in ga prosil, da prizanesse mestu.

Saladin ga je peljal k šotorovim vratam ter mu pokazal na rmene prapore, ki so vihrali ponekod na ozidju

našim bratom v stolnem mestu in drugih krajih naš položaj ni znan, in če prav ne najdemo pri svojih sorojakih umevanja za naše težnje, naše zemlje si vendar ne pustimo vzeti. Da imamo na Kočevskem tudi mi nekaj govoriti, naj dokažejo sledeče številke. Pripomnimo, da smo se ozirali le na večje vasi, razmerje v drugih tu navedenih vaseh je isto kot tu.

Kraj	Število hiš	sloven-skih	nemških
Stari trg	216	78	138
Banja loka	261	261	—
Polom	109	28	81
Fara	303	303	—
Kočevje (mesto)	304	85	219
Knežja lipa	64	18	46
Gotenica	102	48	54
Novi Lazi	196	100	96
Koče	95	50	45
Limopolje	152	69	83
Mala gora	156	38	118
Stara cerkev	325	39	286
Borovec	98	29	69
Mozej	275	69	206
Koprivnik	373	93	280
Trava	137	16	121
Osilnica	222	222	—
Kočevska Reka	128	36	92
Črni potok	65	24	41
Sela	310	76	234
Draga	156	80	76
Briga	81	15	66
Nemška loka	57	12	45
Spodnji log	63	34	29

Skupaj 4248 1823 2425

Kraj	Število prebivalcev	Sloven-cev	Nemcev
Staritrg	899	320	579
Banjaloka	1128	1128	—
Polom	460	126	334
Fara	1486	1486	—
Kočevje (mesto)	2866	794	2072
Knežja lipa	201	77	124
Gotenica	377	168	209
Novi lazi	647	328	319
Koče	290	121	169
Limopolje	655	234	421
Mala gora	614	153	461
Stara cerkev	1254	168	1086
Borovec	308	127	181
Mozej	1168	236	932
Koprivnik	1339	446	893
Trava	680	97	583
Osilnica	1144	1144	—
Kočevska reka	477	159	318
Črni potok	266	143	123
Sela	1299	433	866
Draga	833	422	411
Briga	302	75	227
Nemška loka	241	80	161
Spodnji log	295	169	126

Skupaj 19229 8634 10595

Velika nesreča v čuvajnici južne železnice.

Štiri osebe zgorele.

Blizu postaje Sežana se je zgodila dne 19. februarja okoli tretje ure zjutraj grozna nesreča, ki je zahtevala štiri človeške žrtve in eno težko telesno poškodbo. Kakih 800 korakov od postaje proti Opčini se nahaja zapuščen čuvajnica št. 825, v kateri je prenočevalo pet železniških delavcev, ogrskih Slovencev. Okoli tretje ure zjutraj je naznanil železniški čuvaj Čebulc Jožef na postajo službojočemu uradniku, da čuvajnica št. 825 gori. Kmalu nato priteče k imenovanemu čuvaju delavec Neuman Gregor, kateremu je obleka na životu gorela, nakar mu je prišel čuvaj obleko raz život trgati in tako omejil večje telesne po-

in na enega, ki se je pravkar pojavil na vrzeli sami.

»Čemu bi prizanašal, ko je zmaga že moja,« je vprašal; »kaj pa sem prisegel, da razdenem? Ko sem vam ponudil milost, še slišati niste hoteli o tem. Zakaj jo hočete zdaj imeti?«

Na to mu je odgovoril Balian in njegove besede bodo na veke zvene v zgodovini:

»Zbok tega, sultan. Ako moramo umreti, umro z nami ženske in otroci, da jih obvarujemo sužnosti. Zažgali bomo mesto, zmelj sveto skalo v prah in razdejali mošejo el Aksa in druge svete kraje, da ne ostalo družega od njih nego kup razvalin. Porezali bomo vratove pettisočem prerokovih vernikov, ki so v naši oblasti, potem pa se zberemo vsi, izmed nas, ki še moremo nositi orožje, naredimo izpad in se borimo toliko časa, da sleherni ne pade. Tako mislim, te bo Jeruzalem kaj drago veljal.«

Sultan ga je strme poslušal in si pulil brado.

»Osemdesettisoč življenj,« je zamrmral; »osemdesettisoč življenj, ne vstevši moje vojake, ki jih pomore in ki padejo. Velikansko klanje — in mesto razdejano na veke. O, ali je to klanje, ki sam sanjal nekdanj o njem?«

Tedaj je Saladin sedel, nagnil glavo na prsi in nekaj časa razmišljal.

(Dalje.)

škodb, ali še celo življenje rešil. Delavec se je nato onesvestil, a je prišel kmalu zopet k zavesti.

Na lice mesta je prihitel takoj g. postajenačelnik Maks Mihelčič, kateremu se je nudil grozen prizor. Na tleh pred čuvajnico št. 825 je ležal popolnoma obžgan, a mrtev delavec, v čuvajnici pa, od katere so ostale le gole stene, pa so ležala tri trupla popolnoma sežgana, podobna ogorelim tramovjem. Posameznik se sploh spoznati ni mogel, bila je vse skup le neka masa. G. postajenačelnik je vse potrebno odredil ter tudi takoj poslal po železniškega zdravnika, ki je težkoranjenemu Neumanu dal prvo pomoč in dal ranjenca s prvimi brzovlakom v tržaško bolnico prepeljati.

Došli sekcijski načelnik g. Schneller iz Trsta je konstatiral imena ponesrečencev in sicer: Negovec Jožef, Gjermadi Lovrenc, Kozsniak Matej in Patatka Štefan, vsi doma v ogrskem Medmurju iz občine Dravačgiház. Sorodniki so se po nesreči takoj telefonično obvestili, en delavec zapuša šest otrok.

Kako je požar nastal, ni znano, goreti pa je pričelo v leseni šupi pred čuvajnico, kar je razvidno iz tega, da se je Neuman okoli tretje ure zjutraj zbudil, poklical svoje tovariše ter rekel, da čuvajnica najbrže gori, ker se od vseh strani tako kadi in smrdi po dimu. Nato se je ogrnil po obrazu in životu s suknjo in odprl vrata. V tem pa je puhnil gost dim v sobo ter jih skoraj omamil. Čeravno bos, je tekel skozi gorečo šupo in se je pri tem močno na nogah obžgal ter tako prišel k čuvaju Čebulcu na postajo. Drugi delavec je tekel na prosto kakor je vstal, a takoj na prostem vs'ed opeklini izdihnil, dočim so ostali trije v kritičnem položaju ostali zmedeni, ali pa se niso upali skozi gorečo šupo, se omamili in konečno zgoreli. Ker brije že teden dni grozna burja, je morala biti v trenutku vsa šupa in streha čuvajnice v ognju. Sežgana trupla vseh štirih ponesrečencev so prepeljali v sežansko mrtvašnico in jih danes ob 4. uri popoldne pokopljejo.

Ker se bode spomladi izmenjal levi tir Sežana—Opčina, je najela južna železnica veliko delavcev, posebno ogrskih Slovencev, katerih je na progah povsod dosti. Plače ima vsak delavec od 2 K 80 vin. do 3 K na dan, a ker so tuji in v krajih neznani in bi še celo drago stanovanje plačevali, preskrbi jim južna železnica zatoni stanovanja po praznih čuvajnicah, katere obsegajo po dve sobi in kuhinjo. Razen tega imajo prosto vožnjo do doma in nazaj od sobote do ponedeljka, da gredo domov po živž, tako da jih življenje na tujem skoraj nič ne stane.

Za trgovske sotrudnike v Ljubljani.

Skupina trgovskih sotrudnikov Jugoslovanske Stokovne Zveze, katere član občinski svetnik g. Šerjak se je že v občinskem svetu toplo zavzemal za pravice trgovskih sotrudnikov, je poslala na deželno vladu sledečo vlogo:

Podpisana Jugoslovanska Stokovna Zveza v Ljubljani se obrača v imenu svojih članov trgovskih sotrudnikov v Ljubljani na visoko c. kr. deželno vladu s prošnjo, da se uredi zapiranje trgovin kakor so trgovski sotrudniki že opetovano prosili po sledečem redu:

Manufakturne, galanterijske, modne, konfekcijske, papirnate, urarske, usnjarske, steklene, klobučarske trgovine itd., naj se odpirajo ob pol 8. uri zjutraj, zapirajo pa ob 7. uri zvečer.

Špecerijske trgovine naj se odpirajo ob 7. uri zjutraj, zapirajo pa ob 7. uri zvečer.

Delikatne trgovine naj se odpirajo ob 7. uri zjutraj in zapirajo ob pol 9. uri zvečer.

Glede opoldanskega odmora blagovoli visoka c. kr. deželna vladu vse potrebno ukreniti, da bodo imeli nastavljeni odmor, kakor je zakonito določeno in sicer eno uro, ako ima trgovski sotrudnik hrano v hiši, kjer se nahaja trgovina; poldrugo uro pa, ako hodi na hrano izven trgovine.

Razširja se vest, da namerava visoka c. kr. deželna vladu odrediti, da se morajo trgovine zapirati najpozneje ob 8. oziroma 9. uri zvečer. Ta vest je zadela trgovske sotrudnike nepričakovano, ker so se nadejali da bo deželna vladu v poznanju socialnega položaja, v katerem se nahajajo ljubljani, trgovski sotrudniki in vsled krajevnih razmer ljubljanskih, drugače ukrenila. Ako se zgodi, da se zapiranje trgovin uredi na ravnokar povedani način, so upravičene zahteve sotrudnikov v nevarnosti. Saj ni nobenega razloga, da bi se zapirale trgovine najkasneje ob 8. uri oziroma 9. uri zvečer; tudi pri občinstvu ni za to nobene resnične potrebe. Veliko trgovin namreč med temi mnogo uglednih in večjih zapirajo že sedaj celo uro prej, to je ob sedmi uri; to bi se moglo zgoditi, če bi občinstvo res zahtevalo poznejšo uro. Ako tedaj tako ravnaio nekatere trgovine, bi pač

lahko tudi druge trdke tako postopale. Da je pa kljub temu še mnogo trgovin, ki se drže poznejše ure, so krivi tisti trgovci, ki vsled prevelike skrbi za lastne interese ne poznajo ozira na zdravje in prosti čas svojega občaja; s tem ravnanjem pa še druge silijo, da jim slede radi konkurence.

Dalje v onih trgovinah, ki zapirajo pozneje kakor ob osmih, neprestani 11-urni počitek nikakor ni zasiguran in ga tudi v resnici osobje v teh trgovinah nima.

Še hujše se godi vajencem. Kakor ne bi bilo nobenega zakona v obrambo le-teh, se jih nezaslišano izrablja. Dokaz temu je dejstvo, da je moral neko okrajno glavarstvo vsled nečloveškega izrabljanja vajencev leta 1911. v nekem kraju trgovce kaznovati z globo 20 K. Samo v Ljubljani se ne zgodi v obrambo vajencev ničesar, kakor da bi za Ljubljano zakon sploh ne obstajal.

V Ljubljani so razmere celo take, da si trgovski sotrudniki niti tistega počitka ne more privoščiti, ki mu ga jamči zakon. Podobno je z dopustom, ki si ga osobje po največkrat sploh ne upa zahtevati, ker ve, da bi mu šef odgovoril z represalijami, morda kar z odpovedjo. Vse drugače bi seveda bilo ako bi se čutila močna roka poklicane oblasti, ki hoče na vsak način uveljaviti postavu v obrambo upravičenih interesov trgovskih uslužbencev.

Visoka c. kr. deželna vladu je edina oblast v deželi, ki bi mogla žalostnim razmeram, v katerih se nahajajo nastavljeni, napraviti konec. Z močno kontrolo in z odredbami lahko pripomore, da bodo uživali trgovski uslužbenci postavno določeni nočni počitek, kakor tudi, da bodo imeli postavno zamčeni opoldanski odmor ter dobivali, ne da bi se jim bilo treba bati za svojo eksistenco, vsakoletni dopust.

Podpisana Jugoslovanska Stokovna zveza prosi tedaj:

Visoka c. kr. deželna vladu blagovoli vse potrebno ukreniti, da se uredi zapiranje trgovin ob urah, kakor jih navaja prošnja, dalje blagovoli storiti vse, kar je potrebno, da bodo trgovski nastavljeni tudi v resnici imeli zakonito določeni opoldanski odmor ter vsakoletni dopust.

Balkanska vojska.

Iz Carigrada se danes naznanja dvojice: da so Bulgari dva važna forta, ki zapirata na najožjem delu gallipolskega polotoka vhod proti Gallipoliju in ostelim dardanelskim utrdbam, zavzeli in da imajo Turki v rokah en sam fort, obenem pa vladu to dementira. Nekaj pa le mora biti res, sicer bi Turki sami ne mogli razširjati že od nedelje sem te vesti.

Na vsak način se na Gallipoliju pripravlja nekaj važnega in odločilnega, kar med drugim dokazuje tudi to, da so Srbi poslali Bulgarom v Gallipoli tri divizije.

Politično in finančno stanje Turčije je obupno.

BULGARI ZAVZELI DVE GALLIPOLJSKI UTRDBI IN PRODRAJO PROTI ČATALDŽI.

Carigrad, 19. februarja. Oficialna vest, da so Bulgari pri Derkosu na levem bulgarskem krilu čataldške črte skušali prodirati, a so bili pri Ormanliju vrženi nazaj, dokazuje, da Bulgari namere, čataldško črto prodreti, niso opustili. Pozivedovalni oddelki so konstatirali, da se Bulgari v nanovo osvojenih pozicijah med Sivasom in Deresijem utrjujejo, pri čemer jim pomaga grško in bulgarsko prebivalstvo, katero jim donaja živil. Stokovnjaki kljub temu menijo, da Bulgari čataldške črte ne bodo lahko prodrli, ker ovirajo operacije sneg in blatne ceste.

Situacijo na Gallipoliju označuje nek oficialni raport od pretekle nedelje, ki se pa prebivalstvu ni objavil, tako: Preteklo nedelje je bulgarska kolona, močna skoro eno divizijo, pod varstvom dveh grških križark in štirih torpedovk prodirala od Exanisleja navzdol po kseroškem obrežju do forta Napoleon. Turške čete so, potem ko so sovražniku prizadele težke izgube, morale zapustiti dva reduta, ki so ju pa po protinapadu osvojile nazaj. Bulgari so se umaknili proti Kadiköju.

Drugo oficialno poročilo od 18. februarja pa pravi: Bulgari so s pomočjo grške mornarice zavzeli forta Napoleon in Viktoria. Turki imajo od bulgarskih trdnjav (te tri trdnjave leže pravzaprav že za Bulairjem) v posesti samo še fort Sultan, ki se pa more držati kvečjemu le še tri dni, ker je primitiven. Turški poveljnik je zaprosil vladu za 20 parnikov, da bi se mogle čete odpeljati. (To bo prvič nemogoče, ker Bulgari tega ne bodo pustili, drugič pa kaže, da so Turki tudi že na Gallipoliju popolnoma obupali.)

Druga poročila pravijo, da v Bulairju sploh ni več turških vojakov, ker so vsi pobegnili v mesto Gallipoli. Na marmarskem morju se nahaja okoli 30 turških parnikov

s četami, ki bi se rade na Gallipoliju izkrcale, a ne vedo, kje. Vrhtega vlada slabo vreme. Zadnje dni so odposlali proti Dardanelam dva nova topova iz inozemstva.

Turkofilna »Südslavische Correspondenz« poroča, da so v Carigradu razširjene govorice, da so Turki na Gallipoliju bili zopet poraženi, v vojnem ministertvu pa se izgovarjajo, da še nimajo oficialnih poročil. Tudi na Gallipoliju je preskrbovanje turških čet skrajno pomanjkljivo. Poveljnik more armado preživljati le z rekvizicijami.

VLADA DEMENTIRA!

Carigrad, 19. februarja. Vlada izjavlja, da Bulgari fortov Napoleon in Viktoria niso zavzeli. Vojnega bulletina vojno ministertvo včeraj ni izdalo.

(Stvar je zelo tajnostna in bo pač treba počakati sofijskih poročil.)

O TURŠKEM PORAZU PRI ŠARKÖJU.

Carigrad, 19. februarja. O turškem porazu pri Šarköju se še poroča: Bulgari so še, ko je trajalo premirje, pričakovali, da Turki vojake izkrcajo in so zato po vseh cestah več kilometrov daleč ceste z minami zaprli. Ko so pričeli Turki z ladij streljati, so se Bulgari z že prej posvarjenim krščanskim prebivalstvom vred umaknili, nato mine zažgali in pogнали v zrak večji del mesta in 6000 izkrcanih turških vojakov. Kakor pripovedujejo mornarji, je od Šarköja do Gallipolija v morju vse polno mrtvih turških vojakov, ki so bili deloma po eksploziji ubiti ali so utonili, ko so bežali na ladje. Turki so pri Šarköju in pri Bulairju do 15.000 mož izgubili. Pardon se navadno ni dajal. Z bajoneti in šrapneli strašno razmesarjene ranjence so večinoma prepeljali v Gallipoli, v Dardanelle, 1200 pa v Brusu. Dne 17. in 18. t. m. so prepeljali v Carigrad veliko lahko ranjenih vojakov. Po bolnišnicah, šolah in v zasebnih hišah je med 30.000 ležišči komaj polovica še nezasedena. Ker so v pričakovanju miru inozemske ambulance Carigrad zapustile in ker so grške zdravniške izgnali, ni dovolj zdravnikov, da bi ranjence zdravili.

SKRAJNO ŽALOSTNO STANJE V TURČIJI.

Carigrad, 19. februarja. »Südslavische Correspondenz« poroča, da se slučajni neubogljivosti med turškimi častniki množijo. Tudi višji častniki se med seboj ne razumejo, kar dokazuje med drugim tudi odstop inspektorja kavalarije Izzet Fuad paše. Veliki vezir je te dni baje rekel: »To ni več moja stara armada!«

O ranitvi Enver beja se poroča: Enver beg je, ko je bil od Bulgarov pri Šarköju tepen, ostro kritiziral postopanje poveljnika križarke »Assar-i—Tevfik«, nakar ga je nek prijatelj poveljnikov z revolverjem obstrelil in lahko ranil.

Sultan Mahmud je glasom poročila »Italijske« te dni nasproti nekemu bivšemu ministru Kiamilovega kabineta potolžil, pred kakšnim brezdnom stoji država.

Plače za december je izplačal samo prefekt Carigrada občinskim uradnikom. Mladoturki niso v Carigradu samem še nobene postave o prisilnem posojilu in rekvizicijah izvršili, sicer pa je dežela zelo ubožana.

Trdi se, da miroljubni članki v »Ifhamu« pohajajo od članov kabineta samega. V provincijah iztirjujejo mladoturške oblasti kontribucijo s silo. Turke, ki nočejo plačati, zapirajo, kristjane pa kot izdajalce domovine postavljajo pred vojna sodišča.

Šukri paša iz Odrina naznanja, da nima nobenega denarja več, ker mu odrinska podružnica otomanske banke ne dovoli več kredita.

Generalissimus Izzet paša je vladi naznanil, da je armada sicer v boljšem stanju kot preje, da pa ni sposobna za drugo kakor za defenzivo.

Arabske pomožne čete se puntajo. Nekaj arabskih častnikov je hotelo ustreliti dva turška častnika, ki sta Arabce razžalila; kurdske čete silijo domov. Vlada jih misli odposlati proti Dardanelam, ker so se poslaniki v Carigradu pritožili, da Kurdi plenijo.

Poslaniki so Porti svetovali, naj brezupno vojsko konča, in ji naznanili, da imajo za varstvo inozemcev vse potrebno pripravljeno.

DRUGE ŽALOSTNE CARIGRAJSKE NOVICE.

Carigrad, 19. februarja. Trije lokalni parniki, ki so vozili vojake, so ob viharju pri Rodostu skupaj trčili. Veliko vojakov je utonilo. Torpedovka »Samsun« je zavožila na obrežje, a upajo, da jo rešijo. Ni še potrjeno, da je križarica »Meşudije« ponesrečila.

Carigrad, 19. februarja. Položaj je splošno brezupen, a ga občinstvu zakrivajo, vsled česar vojno navdušenje in požrtvovalnost, ki ju Mladoturki nete, v provinci baje napredujejo. Vojaška liga le še čaka, da se strmoglavja Mladoturke. Mladoturški voditelji so velikemu vezirju zagrozili, da mora ostati vojnemu programu zvest.

BOJ ZA SKADER.

Cetinje, 19. februarja. (Uradno.) Skader se uspešno naprej bombardira. Splošno je mirno. Črnogorci se pripravljajo za napad, Turki se pripravljajo za obrambo.

London, 19. februarja. »Times« poroča iz Cetinja, da so Črnogorci ob bojih pri Tarabošu izgubili 1000 mrtvih. V boju generala Vukotića za bardanjske griče so izgubili Črnogorci 4000 mož. Srbi so izgubili 500 do 600 mož.

BOJ ZA BRDANJOL.

»Glas Črnogorca«, uradno glasilo črnogorske vlade, je objavil o boju za Brdanjolo naslednje poročilo:

Sovražnik je Brdanjolo izvrstno utrdil. Uporabil je vsa sredstva moderne tehnike. Okoli na Brdanjolu so najmodernejše utrdbeno delo. General Vukotić, ki si je neposredno po boju ogledal vse utrdbe, poroča soglasno s svojim štabom, da se mora vsak čuditi, kako je sploh bilo mogoče take utrdbe zavzeti, zlasti če se upošteva že znana hrabrost turških vojakov.

Odločilna bitka oziroma klanje v okoliših na Brdanjolu je trajalo nad dve uri. Sovražnik se je zakopal v meter globoke jame, katere je izpopolnil in utrdil še z vrečami peska, ki so služile kot prsobran. Naši hrabri vojaki, ki so morali predvsem preprečiti tri vrste žičnih ovir, so neustrašeno vršili svojo dolžnost — padali so pod dežjem sovražnikovih svincenk, a umaknili se niso. Častniki so se odlikovali v občeudovanja vredno hrabrostjo: bili so v prvih vrstah; pred vsemi drugimi so drli čez različne ovire in umrli pred okopi. Naših čet se je polastila ogorčenost, srd in obča hrabrost in jih kakor vihar podila v gotovo smrt. 9. februarja ob 1. uri 40 minut so prodrli do zadnjih vrst sovražnikovih utrdb, nakar je nastal strahovit bojni metej. Na prvih višinah Brdanjola so zaplatali trije črnogorski vojni prapori. Kralj, prestolonaslednik in princ Peter so z vrh Grumirja opazovali zadnje dejanje krvave drame na Brdanjolu. Medtem se je začel naskok; skozi vojno kukalo je bilo videti, kako so se množice naših vojakov razkropile preko okopov. Kralj in njegovo spremstvo se je globoko ginjeno odkrilo — v znak veličanstva tega zgodovinskega trenutka, ko so hrabri vojaki v celih množicah žrtvovali svoje življenje za domovino in s svojim naskokom odločili zmago na Brdanjolu. Uro pozneje so že došle brzojavke generalov Vukotića in Berića, ki so naznanjale zavzetje brdanjske višine.

Široki in dolgi jarki so bili napolnjeni z mrličji. Iz nižjih postojank so v divjem begu drli Turki ter se spuščali po bregu navzdol; preganjali so jih šrapneli naših topov in jih kupoma podirali. Sploh so naši topovi izborni delovali in v sovražnikovih vrstah povzročali paniko. Po preteku pol ure je bilo skozi bojna kukala opaziti sovražnika, kako v gručah beži proti mestu. Konji, ranjenci, topovi, vojaki, vozovi — vse se je zmešalo v nepopisen metež. Vtis naše zmage je bil ogrožen in uničujoč za sovražnika. Števila žrtev na naši strani se še ne more natančno določiti, vendar se cenijo izgube teh treh bojnih dni na 2500 mrtvih in ranjenih.

ALBANSKO VPRAŠANJE.

Berolin, 19. februarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: Po mnenju tukajšnjih političnih krogov so sporne točke med Avstro-Ogrsko in Rusijo sledeče: 1. Rusija je pripravljena pritrditi, da pripade Skader avtonomni Albaniji, a le, če Skader ne bi padel in če bi se vse druge ruske zahteve glede na albanske meje izpolnile, t. j. da pripadeta Debar in Djakovo Srbiji. 2. Avstro-Ogrska je pripravljena, da popusti, da Peč in Prizren pripadeta Srbiji, Debar in Djakovo se pa morata inkorporirati Albaniji. Če pa Srbi in Črnogorci Skader osvoje, bi Avstro-Ogrska zahtevala, da se prideliša še Peč in Prizren Albaniji. (To bi bil zelo premeten načrt, ki bi Črnogoro in Srbijo razdvojil. Seveda ni »Vossische Zeitung« vedno veliko verjeti.)

VOJASKE PRIPRAVE RUSIJE.

Peterburg, 20. februarja. General Renankamp, višji poveljnik vilnskega vojaškega okraja, ki bi v resnem slučaju prevzel poveljstvo ruske armade, je došel v Peterburg. Poveljnik ruske mornarice Grigorovič je bil včeraj pri caru v avdienci, nato je pa odpotoval v Sevastopolj.

LAHI BI RADI IMELI RHODOS.

Berolin, 20. februarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza: Bivši turški zunanji minister Noradunghian je zato prišel v Nizzo, ker so mu poverili zaupno misljo v Italijo. Trdi se, da se Italija in Porta pogajata o odstopu otoka Rhoda Italiji, Italija pa izplača Turčiji 50 milijonov v nevojasko namene.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

Iz Mehike se poroča, da je predsednik Madero odstopil in da so zaprlj vse ministre, razven finančnega, ki je še pravočasno ušel.

B5A435

MESTO IN TRDNJAVA GALLIPOLI.

Trdnjava Gallipoli, po kateri se imenuje cel polotok, je ključ k Dardanelam. Mesto je sezidano na obrežnem pomolu med dvema zalivoma različne velikosti. Večji zaliv tvori luko mesta Gallipoli. Nekdaj je bil Gallipoli najvažnejše mesto Hellesponta, od 18. stoletja sem pa hitro propada; preje je štel 100.000 prebivalcev,

Občni zbor muzejskega društva za Kranjsko.

Včeraj popoldne ob 6. uri se je vršil v predavalnici deželnega muzeja občni zbor muzejskega društva. Dvorni svetnik gospod Fr. Levec otvoril občni zbor, poudaril uspešno delovanje društva, ki bi bilo še uspešnejše, ako bi se ne imelo boriti z denarnimi težavami. Zahvali vse merodajne faktorje za njih podporo in upa, da bodo svoje naklonjenost nasproti društvu ohranili. Tekom leta je umrlo več sotrudnikov, odbornikov in članov, katere bo društvo vedno v častnem spominu ohranilo. Umrli so: ustanovnik in bivši predsednik dvorni svetnik A. Globočnik, historiograf Peter Radic, profesor Franc Orožen, dr. J. Cerk, vseučilišni profesor Karol Strekelj, notar Vovk, upokojeni župnik Jenko in cesarski svetnik Ivan Murnik.

Tajnikovo poročilo je podal profesor Šmajdek. Društveni odbor je imel pet sej. Društvo šteje 320 članov. Dr. Mal je uredil društveni arhiv, ki je vsakemu članu na razpolago. Poleg znanstvenih publikacij so se uvedla v muzeju znanstvena predavanja. Predavali so: dr. Zarnik, dr. Cepuder in dr. Grošelj. Izdaja knjige »Flora Carniolica«, ki jo napiše profesor Pavlin, je zagotovljena. Društvo si je zaguaralo vsako leto 1400 K prispevkov, s katerimi upa v nekaj letih knjigo izdati. »Flora Carniolica« bo važna priča našega resnega znanstvenega dela. V področju društva se je ustanovil prirodoopisni odsek, ki prireja referatne večere. Znanstvene revije, ki jih dobiva društvo v zameno, so članom na razpolago.

Blagajniško poročilo poda blagajnik dr. M. Pajk. V letu 1912. je bilo 3611 K 7 vin. dohodkov, stroškov s predlanskim deficitom vred pa 7382 K 25 vin. Primanjkljaj znaša torej 3771 K 18 vin. Da se ta primanjkljaj pokrije, je treba obseg publikacije društva »Carniole« zmanjšati od 300 na 160 strani in honorarje reducirati. Zanimanje za društvo raste. Ko bi se redne podpore zvišale in bi število članov naraslo, bi se tudi obseg »Carniole« zvečal. V imenu pregledovalcev poda poročilo g. Podkrajšek.

Koncem občnega zbora je podal poročilo o znanstvenem delovanju društva prof. Sajovic. Povedal je prav zanimive črte o razvoju društva, njegovih publikacijah in urednikih. Društvo se resno trudi za znanstveni napredek in uživa tudi lep ugled v obeh znanstvenih zavodov in akademij. Splošno znani zavodi kakor Akademija znanosti v Monakovem, univerza v Kaliforniji, družba Libre v Cincinnati, zoologična družba v Trstu so nas naprosili za izmenjavo publikacije, češ, da jim je na tem, da dobivajo zanimive društvene publikacije v roko. Uredniki društvenega glasila imajo prav zanimive rokopise v rokah, skoro za dve leti, a jih ne morejo objaviti vsled tesnega obsega »Carniole«. Zeleti bi bilo, da bi se vsi činitelji zavzeli za to važno znanstveno društvo in njegovo delo in tako znanstveni ugled naše dežele dvignili.

Dnevne novice.

— Slovenci in Slovani zglasite se takoj za družbo sv. Mohorja! Družba sv. Mohorja prosi vse naročnike, da se oglasijo sedaj pri Družbi sami, oziroma pri poverjenikih, ne pa šele v jeseni. Lansko leto se mnogo udov spomladi ni zgledalo — a jeseni so hoteli imeti vsi knjige — in tako je Družbi nekaterih knjig zmanjkalo. Koledar za leto 1913 je popolnoma pošel. — Tudi novi in stari dosmrtni udje naj se sedaj zgledajo pri poverjenikih, oziroma pri Družbi.

— Nemška gonja proti slovenskim pravcam pri sodniji. Iz Maribora nam poročajo: Slovenskim strankam, oziroma slo-

sedaj pa komaj še 30.000, večinoma Grkov, potem Turkov, Armencev in Judov. Hiše so večinoma lesene, ulice ozke in krive. Utrdbe med Gallipoljem in Bulairjem so leta 1854 zgradili francoski inženjerji. Leta 1877 so jih izdatno ojačili. Kot postaja turške vojne mornarice in predluka Carigrada ima veliko število mornariških ustanov.

venskim svetnikom se je po dolgem posrečilo že pred leti, izposlovati v gotovih slučajih — pri prizivih — pri deželnem nadsodišču slovensko razpravljanje. Sprva so se sicer temu upirali in se končno vendar udali neobhodni potrebi in danes se tudi vodijo zapisniki de'loma slovensko. Naravna posledica tega je bila, da se je število slovenskih svetnikov zvišalo od enega na pet. Kakor v Gradcu, tako se tudi v Mariboru pri prizivih slovenskih strank razpravlja slovensko in so tudi razsodbe seveda v slovenskem jeziku. To pa nikakor ne ugaja nemškemu renegatskim sodnikom ter odvetnikom in se zaganjajo radi tega v graško nadsodišče, rekoč, da v »nemškem Gradcu«, z nemškim uradnim jezikom, kaj takega ne sme biti, ker se bode na ta način graško nadsodišče sčasoma preveč poslovenilo. Isto gonjo so pričeli naši mariborski nemčurji proti slovenskim prizivom na tukajšnjem okrožnem sodišču, češ, za prizive je vendar kot službeni — uradovalni jezik — nemščina. Hudi so pa najbolj radi tega, ker morajo razumeti slovenščino in se je posluževati tudi v govoru. Mi Slovenci zahtevamo svoje pravice v Mariboru in Gradcu. — Komur pa to ne ugaja, naj odide v Prusijo, tam se mu ne bode godila krivica.

— Rahločutni socialni demokrati. Dan, ko so pokopali enega svojih prvih mož — Franca Schuhmeierja, so dunajski socialni demokrati na dveh svojih društvenih odrih na Dunaju počastili z uprizoritvijo — burke. Pa naj še kdo reče, da socialni demokrati niso rahločutni ljudje!

— Pivovarniško podjetje žalec-Laški trg je imelo v nedeljo občni zbor, na katerem je prišlo do zelo žalostnih pojavov. Širijo se glasovi o nameravani prodaji pivovarne. »Narod« ima tu zopet priliko, da se briga za podjetje svojih ljudi, namesto da bi se popolnoma po nepotrebnem brigal za druge.

— Umrli je včeraj popoldne nagloma gospa Kuder, c. kr. okrajnega sodnika soproga v Novem mestu, v otročji postelji, zapustivši petero otrok. Njena mati je umrla pred tremi tedni.

— Učiteljske službe. Na štirirazrednici v Višnjigori je razpisana nadučiteljska služba. Prošnje do 16. marca c. kr. okrajnemu šol. svetu v Liti. — Na petrazrednici dekliški šoli v Ribnici je razpisano eno učno mesto. Prošnje do 15. marca.

— Železni kokiški most na Primskem pri Kranju. Poročali smo že, da se bo ta most v kratkem izpopolnil z novim iz železo - betona. Stavbni urad c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju ima na razpolago tozadevne načrte, ki so večinoma že vsi izdelani in se bodo v bližnjem času predložili višji oblasti v potrjenje. Kakor se nam poroča, se vsled nove zgradbe mostu, ki veže državno cesto Kranj — Kokra v Železno Kaplo, čez potok Kokro promet ne bo pretrgal, kajti najprej se bo napravila prva polovica mostu, dočim se bo druga polovica starega mostu porabila za vzdrževanje prometa. Nato se podere tudi ta in se nadomesti z novo zgradbo. Predno se prične most graditi, se bode vsled odredbe okrajnega glavarstva primerno zvišala dosežanja preizkusa ograja, ker je zahtevala že okrog 10 žrtev, kakor se bo tudi odstranil podolžni tram, ki je v sredi mostu.

— Nekaj za izseljence. Iz južnega kolodvora se je v torek zvečer odpeljalo do 120 slovenskih izseljencev po raznih progah, a največ čez Francosko, Havre—Newyork. V istem času so se v velikem številu vračali Hrvatje iz Amerike v Zagreb in potem vsak na svoj dom. — Čudno je to, da se v tem času nepretrgano vozijo naši izseljenci od doma, medtem ko ponavadi druga leta vožnja od Božiča do rane pomladi preneha. Med izseljenci je večina takih, ki se podajo na tako daljno pot brez vseh nujno potrebnih informacij, ki so glavna opora na potovanju, bodisi po železnici ali na parniku ter glede stroge naredbe pred komisijo na Ellis Islandu v Newyorku. — Opetovano so se v raznih listih izseljenci opominjali, da dobijo brezplačno tozadevna navodila pri

Rafaelovi družbi v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32, I. nadstropje. Vsak izseljenec, ko dobi potni list pri c. kr. okrajnem glavarstvu, dobi tudi naslov Rafaelove družbe. Opominjamo vse one, ki so se za trdno odločili, da si gredo kruha iskat v tujino, naj se vedno preje oglašijo pri imenovani družbi.

— Prehitro je hotel ozdraveti. V Zg. Danjah, občina Sorica pri Železnikih, je šel minuli torek 53 let stari posestnik Jernej Jensterle iskat k zdravniku zdravila za želodčne bolezine. Zdravnik mu jih je dal za deset dni. Jensterle, pa ni poslušal zdravnika in je zaužil ali nalašč, ali pa iz nevednosti, kako učinkujejo zdravila, celo škatlo naenkrat. Jensterle se je kmalu po zaužitju onesvestil in kljub zdravniški pomoči čez dva dni umrl.

— Obrtna zadruga na Bledu bo imela v nedeljo, dne 2. marca 1913, ob 2. uri popoldne v hotelu »Triglav« na Bledu svoj občni zbor.

— »Državna zveza avstrijskih srednješolskih profesorskih društev«. Dne 18. t. mes. se je vršila na Dunaju odborova seja »Državne zveze«, pri kateri so bile zastopane razven Italijanov vse avstrijske narodnosti. Razpravljalo se je temeljito o načrtu službene pragmatike za državno učitelstvo, kakor ga je sprejel pododsek odseka za državne uslužbenke, ter se je soglasno sprejela sledeča resolucija: »Državna zveza avstrijskih profesorskih društev se odločno izjavlja proti besedilu službene pragmatike za državno učitelstvo, kakor ga je pod pritiskom vlade sprejel pododsek državnoborskega odseka za državne uslužbenke. Posebno so nesprejemljiva določila glede neizprašanih suplentov, dalje ureditev kvinkenk, na novo uvedena kategorija provizoričnih učiteljev, določbe glede koalicijskega prava, rešitev naslovneega vprašanja in to, da se je vprašanje funkcijske doklade za ravnatelje popolnoma prezrlo.

— Smrt v ognju. Iz Braddocka, Pa., v Ameriki poročajo, da se je ondi ponesrečila Frančiška Mlakar, rojena Kroševic, soproga Andreja Mlakarja, doma iz vasi Dane pri Rakeku. Zjutraj je pripravljala soprogo zajutrek, ker ji pa niso hotela drva takoj zagoreti, jih je polila s petrolejem. Steklenica je eksplodirala in Mlakarjevi je zgorela obleka na telesu. Vsled strašnih opeklin je umrla.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR SKLENIL, DA SE ODPRVI POSTAVA PROTI JEZUITOM.

Nemški državni zbor je razpravljal dne 19. t. m. o predlogu poslanca centra, dr. Schaedlerja, ki je predlagal, naj se odpravi postava z dne 4. julija 1872., ki prepoveduje jezuitski red v Nemčiji. Svobodomiselnja ljudska stranka je pa dodatno temu predlogu predlagala, naj ta predlog, če se sprejme, ne izpremeni deželnih predpisov glede na jezuite. Dr. Spahn (centrum) je naglašal, da nimajo samo katoličani, marveč vse nemško ljudstvo interes, da se postava odpravi. Hoffmann (soc. demokrat) smatra postavu za izjemno postavu proti katoliški cerkvi. Jung (narodni liberalci), grof Kanitz (konservativci) in Müller (napredna ljudska stranka) pogrevajo lazi o jezuitih in izjavljajo, da bodo proti predlogu glasovali. Poljak Morawski izjavi, da bodo Poljaki za dr. Schaedlerjev predlog glasovali. Predlog dr. Spahna, naj se postava proti jezuitom odpravi, se sprejme z glasovi centra, socialnih demokratov, Poljakov in Alzacanov v vseh branjih. Izpreminjevalni predlog svobodomiselnje ljudske stranke se odkloni.

Koroške novice.

k še enkrat shod v Grabštajnu pri Celovcu. »Bauernverein« je imel shod v Grabštajnu. Govorili so župan in poslanec — Slovenec — očka Lučovnik — seveda so oni »deutsch-forsttrilhi« — ker na »Südpolu« Zihpolju je že po njih vsenemško. Lučovnik je tožil tudi o narodnem boju in njegovih pogubnih posledicah. Da, radi verjame očka Lučovnik, da vas je že sram, ko vidite, kako grde sadove rodi odpadništvo od vere in narodnosti. — Nemškutar Šumi je govoril o balkanski vojski namesto o živinoreji in zopet hujskal zoper Slovence in Jugoslovane. Ker je Šumi samo nacionalnopolitično hujskal, se mu je drznil ugovarjati neki učitelj Kropf, katerega pa je nemškutar Šumi grdo oštel, ker si je učitelj Kropf upal povedati, da naj se Nemci z Jugoslovani sporazume in zvežejo. — Tako Nemci in nemškutarji po Koroškem neprestano hujskajo in glavni hujskač Šumi si zopet vztrajno pripravlja pot za bodoči državnozborni stolec. Slovenci, pozor! Bodite na straži, dokler je še čas!

k Koroški deželni šolski svet. Definitivno se potrdi v službi a Ojstrici provizorični vodja g. Ivan Kuhar. — Kot učitelje ročnih del se nastavijo: Roza Mesner za Zvabek in Friderika Šik na Jezersko, obe čisto slovenski šolski občini. Radovedni smo, ali znata Mesner in Šik dobro »s o-

venje marnovati? — Nadalje je deželni šolski svet vzel na znanje ministrske odločbe glede zrelostnih izpitov iz slovenščine na srednjih šolah na Koroškem, glede jezikovne vpeljave (uravnave) v šoli v Škofičah. Kakšne so te odločbe in uvedbe glede slovenščine, smo zelo radovedni.

— Ustanovilo se je učno mesto za ročna dela na Jezerškem. — Ukinila se je tudi odločitev nekega okr. šolskega sveta, ki je hotel v neki šolski sobi pribiti sveti križ (razpelo). To nekam po »prostitih glasovih« diši. — Deželni šolski svet je končno razdelil oziroma dovolil šolskih podpor v znesku 1160 K. Čudno je to pri koroškem deželnem šolskem svetu: učitelji so dobili z novim letom zvišanje plač in so dobili izplačane še za nazaj, a »revni« deželni šolski svet kljub temu še dovoljuje in razdeljuje podpore — seveda samo nemškemu učitelstvu. Ti ubogi slovenski učitelji pa stradajo in ti ubogi slovenski kmeti pa plačajo 90 odstotne doklade! To je v Korotanul!

Odlikovanje. Cesar je podelil c. kr. gozdar. svetniku in gozdar. mojstru na gradu Hohnbreg, ki spada pod rod Dietrichsteinski, gospodu Pavlu Mah, Franc-Jozefov red.

k Železnica Lienc—Kotič. Železniško ministrstvo je podaljšalo mestni občini Lienc za eno leto dovoljenje, da napravi načrt in tehnične priprave za lokalno železnico od Lienca v Kotič na Koroškem.

k Zapravljeni koroški nemški baroni. C. kr. okrajno in deželno sodišče v Celovcu je s sklepom dne 23. decembra 1912. postavilo barona Kuno Aichelburga radi potratnosti in zapravljivosti pod kuratelo in svari vsakega, imenovanemu baronu kaj posoditi. — Baron Kuno Aichelburg živi sedaj na Dunaju in je pri neki zavarovalni tvrdki kot provizijski potnik!

k Zgorela je v Svincu triletna hčerka krčmarja Primožiča v Svincu. Dekle je bilo brez nadzorstva v zakurjeni sobi in se je približala preveč k zakurjeni peči in pri tem se ji je obleka vnela. Stariši, pazite na svoje otroke!

k Vrbsko jezero kakor tudi vsa druga jezera na Koroškem so zadnje dni na debelo zamrznila. Na Vrbskem jezeru se je začel živahen zimski šport. Gostilničarji in pivovarji so dobili letos dosti lepega kristalnega ledu.

NOTRANJE POLITIČNE ZADEVE.

Poslanci S. L. S. glede na mali finančni načrt. — Uradništvo pospešuje rešitev finančnih predlog. — Poljski minister krajan namerava odstopiti. — Češko - nemška pravna pogajanja. — Tirolska namestniška kriza odgledana. — Ogrske zmede.

V finančnem odseku je včeraj poslanec Fon (S. L. S.) stavil več dodatnih predlogov, med drugim je zahteval, da naj se določilo o vpogledu knjig ne izvaja pri obdavčitvah, ki plačajo največ 30 K pridobinskega davka. — Poslanec dr. Šusteršič je izjavil, da prizna privileg trgovskim knjigam, če se pri vpogledu v knjige zadobi prepričanje, da voditelj knjig ni postopal zgolj kot spreten knjigovodja, marveč tudi kot reelen trgovec. Govornik je stavil primerne predloge in izjavil, da je načelní pristav vpogleda v trgovske knjige. — V poslaniški zbornici se je dne 19. t. m. predstavila deputacija uradnikov, da pospeši posvetovanja glede na rešitev finančnih predlog. — Poljski minister Dlugosz je včeraj nastopil dopust, s katerega se na svoje mesto le povrne, če se posreči v Lvovu doseči glede na galsko volilno preosnovno kompromis. Ako pri pogajanjih Poljska ljudska stranka podleže, koncem bodočega tedna Dlugosz odstopi.

— V notranjem ministrstvu so se pod Heindoldovim predstvom v navzočnosti ministrskega predsednika grofa Stürgkha in češkega namestnika Thuna zbrali zastopniki ustavovernega veleposestva in nemški poslanci, da informativno razpravljajo o češko-nemški spravi. Po konferenci so Nemci izjavili, da jih izjave vlade niso zadovoljile. Trdi se, da namerava knez Thun odstopiti, če vlada pravih pogajanj med Nemci in Čehi ne pospeši. — Tirolski namestnik baron Spiegelfeld je 19. t. m. dunajski vladi osebno poročal, da se mu ni posrečilo doseči delozmožnost tirolskega deželnege zboru. Vprašanje o odstopu barona Spiegelfelda se je do jeseni odgodilo. — Ogrska opozicija se v ponedeljek seje oziroma državnega zbora udeležila. Trdi se, da prične opozicija takoj s hrupno opozicijo, nakar bo najbrže zopet imela policija glavno besedo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZADNJE VESTI Z BOJIŠČA.

Carigrad, 20. februarja. Na vojnem ministrstvu izjavljajo, da niso z bojišča pri Čataldži in na Gallipoliju prispele nobene važne vesti.

Druge poročila pa trdijo, da se pri Bulairju vrši velika bitka.

Iz Janine se poroča, da je mesto tako na severni kakor na zapadni strani prosto. Turška posadka je oblegovalni obroč Grkov predrila in Grkom prizadela velike iz-

gube. Turke podpirajo zdaj tudi iregularne albanske čete.

»Secolo« zopet trdi, da je bil Hasan Riza bej v Skadru umorjen. Vest pa se slejkoprej ne potrjuje.

TURČIJA ZA MIR.

Carigrad, 20. februarja. Hakki paša je, kakor se govori, Porto brzojavno obvestil, da mu je sir Grey v prvem pogovoru dejal, da je nadaljevanje mirovnih pogajanj na podlagi odgovorov Turčije na noto velesil nemogoče. Porta bo zato Hakki paši poslala nove instrukcije.

ODKRITJA O DRŽAVNEM PREOBRTU V TURČIJI.

Rim, 20. februarja. Muktar bej, sin bivšega šejk-ul-izlama v prejšnjem kabinetu, odkriva v »Tribuni« posameznosti o državnem preobratu Enver bega.

Usodni dan v jutro je veliki vezir Kia-mil paša poklical Enver bega k sebi, mu pokazal nek policijski raport, in dejal, da ne verjame, da bi Enver beg v tako resnem trenutku hotel provzročiti nemire.

Popoldne je Enver beg s zofti udril v dvorano ministrov, ustrelil dva adjutanta v predstobi, nato pa Nazim pašo, ki je prišel pogledat, kaj se godi, a ni še niti ust odprl, ko je Enver beg že vanj pomeril.

Trupla Nazim paše in obeh adjutantov so zarotniki potem razmesarili in vdove Nazim paše niso pustili, da bi pogledala njegovo truplo.

Junaki v Odrinu, Skadru, Janini in Čataldži izvršujejo zdaj svojo dolžnost kot vojaki, prišel pa bo dan, ko bodo zahtevali od Enver bega in njegovih račun.

Glede gospodarstva mladoturkov je Muktar bej dejal, da je, ko je po sedmih mesecih vlade prvega mladoturškega kabineta prišel do vlade zopet staroturški kabinet pod Ghazi Muktarjem, od ene milijarde, s katero je erar takrat razpolagal, ostalo samo 18 milijonov frankov, od katerih je bilo plačati liferantom še 14 milijonov.

ZAROTA V CARIGRADU.

Carigrad, 20. februarja. Odkrili so nedavno zaroto. 18 častnikov, pristavev Nazim paše, so na neznan način osvobodili, nakar so sklenili ministre umoriti. Zato so ministri v nedeljo svoje urade zaprli in so se na Porti vsa vrata zaprla.

BOJ ZA SKADER.

Cetinje, 20. februarja. (Od našega poročevalca.) Dne 18. t. m. so Turki napadli črnogorsko levo krilo izpod Zuasa s pomočjo svoje artiljerije iz Brdice, toda so bili odbiti. Na drugih točkah je vladal mir.

Dunaj, 20. februarja. »N. Fr. Pr.« poroča iz Kotora: Srbsko-črnogorske čete pred Skadrom zdaj počivajo. Pri prvem naskoku na Skader so zavezniki doživeli neuspeh. Bardanjol, ki so ga zavzeli, ni velikega strateškega pomena, izgube so pa bile ogromne. Oblegovalci trpe mraz in se težko prehranjujejo. Zdaj čakajo novih oblegovalnih topov iz Srbije. Turška artiljerija prekaša ono oblegovalcev.

ČRNAGORA POTREBUJE ZDRAVNI-KOV.

Dunaj, 20. februarja. »Tagblatt« poroča iz Prage, da se je predvčerajšnjem na seji češkega odbora za pomoč balkanskim ranjenecem poročalo, da se na Cetinju nahaja 1500 v Podgorici pa 1200 ranjencev. Razun čeških zdravnikov poslujejo samo še štirje. Rane so strašne, nekatere se cele tri dni niso povijale in so vnete. Zdravniki niso 6 dni oči zaprli.

KRALJ NIKOLAJ BOLAN.

Bilgrad, 20. februarja. Kralj Nikolaj črnogorski in prestolonaslednik sta zbolela. Vodstvo operacij se je poverilo srbskemu generalu. Težki oblegovalni topovi so že pred Skader dospeli.

KONFERENCA POSLANIKOV BO ZBOROVALA DALJE.

Pariz, 20. februarja. Tu o kaki nameri, konference v Londonu opustiti, ni nič znanega.

Danes se zopet vrši seja reunije poslaničkov, ki se bo bavila z vprašanjem albanskih meja in bulgarsko - rumunskim konfliktom. Premišljuje se, ali naj bi sporna vprašanja med Rumunijo in Bulgarijo rešila reunija sama ali naj se imenuje posebno razsodišče.

Današnja reunija poslaničkov ima tudi pred seboj zadnje mirovne predloge Turčije, katere je poslanikom izročil Hakki paša. Kmalu dospe v London kot mirovni posredovalec tudi bivši turški zunanji minister Noradunghian.

Glede Albanije se avstrijsko in rusko stališče še vedno zelo razlikujeta.

ANGLEŠKA SODBA O POLOŽAJU.

London, 20. februarja. »Daily News« sodi, da zaradi Albanije ne bo prišlo do vojske med Avstrijo in Rusijo, ker tako ostale velesile kakor tudi te dve državi

sami delata na to, da se mirno poravnata. Kar se tiče balkanske vojske, so diplomati edini v tem, da še ni prišel čas, da se pritisne na Turčijo ali balkanske države, da vojsko končajo.

NEMČIJA POSREDUJE MED AVSTRIJO IN RUSIJO.

Pariz, 20. februarja. Peterburški dopisnik »Tempsa« javlja iz oficijelnega vira, da Nemčija z vsemi močmi dela na to, da pride med Avstrijo in Rusijo do sporazuma.

RUSKE PRIPRAVE.

London, 20. februarja. Ruska vlada kupuje dva »superdreadnoughta«, ki jih je na račun Braziliije zgradila ladjedelnica Jarrow.

RUMUNSKO - BULGARSKI SPOR BREZ NEVARNOSTI.

Peterburg, 20. februarja. V zunanjem ministrstvu se izjavlja, da je zdaj gotovo, da bosta Bulgarija in Rumunija sprejeli posredovanje velesil in se bo kriza rešila na mirnem način. En moment se je zdelo, da bo Rumunija po orožju posegla, toda zdaj te nevarnosti ni več in situacija se od dne do dne izboljšuje.

ČEŠKI DUHOVNIŠKI EVHARISTIČNI KONGRES.

Praga, 20. februarja. V strahovskem samostanu se je otvoril evharistični kongres češko-moravske duhovščine. Kongresa se udeležuje razun škofov budjeviškega, kraljevoagraškega in litomerškega 200 duhovnikov. Kongres je nagovoril kardinal Skrbensky.

DOBAVE ZA AVSTRIJSKO MORNARICO.

Dunaj, 20. februarja. Pododsek budgetnega odseka je začel danes razpravo o dobavah za mornarico v inozemstvu. Minister za deželno brambo Georgi je dejal, da je dok, ki se je oddal hamburški tvrdki, 671.212 kron cenejši, nego bi bil stal v Avstriji. Hamburška tvrdka bo dok tudi preje izvršila. Trgovinski minister Schuster je izjavil, da je pri tej priliki skušal v prilog domači industriji posredovati.

MINISTER NA DOPUSTU.

Dunaj, 20. februarja. Minister za Galicijo, Długosz, je vsled bolehnosti prosil za dopust.

PROCES PROTI AVTOMOBILSKIM APAŠEM.

Pariz, 20. februarja. Proces zoper avtomobilske apaše bo najbrž danes končan. Državni pravdnik predlaga za vse obtožence smrtno kazen.

DRŽAVNI PREOBRAZ V MEHIKI.

Mehiko, 20. februarja. Huerta je Zjedinenim državam in drugim naznanil, da je prevzel predsedstvo republike. Včeraj so brata prejšnjega predsednika, Gustava Madera, po vojnem pravu ustrelili. Prebivalstvo je z Gustavom Madero, ki je bil največ kriv samovoljne vlade svojega brata, bilo zelo nezadovoljno. Ko so ga iz arzenala peljali na morišče, je eskorta komaj zabranila, da bi ga bila množica napadla. Bivši predsednik Madero je zopet v arzenalu.

NORE ŽENSKÉ.

London, 20. februarja. Sufrazetke so položile v neko hišo, ki jo je zakladni minister Lloyd George te dni kupoval, bombo, ki se je razletela in napravila veliko škodo. Ker minister hiše še ni kupil, odpade škoda na dosedanjega posestnika. Po hiši so našli s petrolejem namočene papirje, kar dokazuje, da so sufrazetke nameravale razširiti tudi požar.

SAMOUMOR.

Dunaj, 20. februarja. Tu se je zaradi bolehnosti ustrelil bivši poveljnik 99. infanterijskega polka, generalni major v pokoj Karol Raab.

SMRTNA OBSODBA.

Suczava, 20. februarja. Tukajšnje sodišče je obsodilo tri fante, ki so umorili in oropali trgovko Sand, na smrt na vešalih, dva fanta pa na tri leta ječe.

POŽAR.

Bukarešt, 20. februarja. Tu je zgorel parni mlin »Assak«. Zgorela so vsa skladišča. Škoda znaša 2 milijona frankov.

ZASTRUPLJENA UČITELJICA.

Praga, 19. februarja. V Polanki sta se učiteljica Kopitsch in njena služkinja zastropili pri zauživanju kuhanega sadja, ki je bilo mesto s sladkorjem posuto s strihinom.

Razne stvari.

Bombna eksplozija v hiši angleškega finančnega ministra. V novi Lloyd Georgevi palači je eksplodirala bomba. Škode je 600 funtov. Ranjen ni bil nihče. Našli so še eno bombo, ki pa ni eksplodirala.

Največje zasebno podjetje v Avstriji, rudnik v Vitkovicah, je last judov Rotschilda in Guttmanova. V plavžih dela 17.000, vseh delavcev z onimi v železnih rudnikih je 19.300. V premogokopih je zaposlenih 10.000 delavcev.

Ljubljanske novice.

I. Okoli 100 novih skioptičnih slik o vojski na Balkanu bo v svojem predavanju prihodnjo nedeljo v »Unionu« pokazal gosp. prof. dr. Grivec. Začetek predavanja bo točno ob 5. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 60 vin., II. vrste 40 vin., stojšče 20 vin. Vsi, ki se zanimajo za brate na Balkanu, prihitite v nedeljo k predavanju!

Ij Pozor gg. ljubljanski obrtniki. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem priredi gg. obrtnikom jutri, v petek, dne 21. februarja ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona« brezplačno skioptično predavanje o bavarski obrtni razstavi v Monakovem. Predaval bo ravnatelj zavoda, gosp. inž. V. Remec ter bo spremljal svoja poslušala z originalnimi posnetki razstave. Tako bo jutri zvečer s pomočjo skioptičnih slik mogoče v veliki dvorani »Uniona« videti veleznimivo obrtno razstavo v Monakovem. Gg. obrtniki, udeležite se tega predavanja v velikem številu.

Ij Sijajna zmaga našega delavstva. Pri včerajšnji volitvi v odbor bolniške blagajne tukajšnje tobačne tovarne so zmagali kandidati in kandidatkinje našega delavstva s 1581 glasovi. Socialni demokrati so dobili 420 glasov.

Ij Vsled opeklín umrla. Franciška Jonkovič, stanujoča v Cegnarjevi ulici, je imela na reji tri in pol leta staro Jožefo Valentovo, katero je sicer dobro oskrbovala, za kar je dobivala od staršev tudi primerno vzgojino. Ko je dne 16. t. m. opoldne kuhala na štedilniku juho, je dekletce sedelo na stolu poleg štedilnika, na katerem je Jonkovič proti kraju porinila lonec z vrelo juho tako, da se je ta prevrnil in je juha plusnila deklici po desni roki in rami ter jo silno opekla. Jonkovič je hudo opečeno deklico oddala dne 17. t. m. v deželno bolnišnico, kjer je včeraj vsled hudih bolečin pod'egla.

Ij Pobožna tatica. Angela Breznik, rojena leta 1885. v Šoštanju, pristojna v Novem mestu, že večkrat zaradi tatvine in goljufije predkaznovana, ki je tudi že sedela v prisilni delavnici, je v zadnjem času pokradla raznih stvari v vrednosti 300 kron. Le-ta hodi pod pretevo pobožnosti po župniščih in samostanih ter ima okrog vratu na verižici podobo Matere božje. Nevarna tatica je srednje velikosti, bledega obraza ter nima v zgornji čeljusti nič zob. Torej pozor!

Ij Nesreča v tobačni tovarni. Dne 11. t. m. je v tobačni tovarni stroj zgrabil 21-letno delavko Ivano Velkovrhovo, stanujočo na Glinah 82 za predpasnik, potem pa za desno roko, katero ji je tako poškodoval, da se je morala iti zdraviti v deželno bolnišnico.

Ij Polmika na grobu. O umrlem uslužbencu deželne bolnice Komanu, o katerem je pisal »Dan«, da je bil zaveden liberalce, »katerega so klerikalci preganjali na vse mogoče načine, ker se ni hotel ukloniti klerikalnemu terorizmu,« piše socialno demokratska »Zarja«:

»O bivšem uslužbencu v deželni bolnišnici, Komanu, se trdovratno vzdržujejo po mestu vesti, da ni le prodajal las v bolnici umrlih, kakor smo poročali že včeraj, temveč da je tudi prodajal zobe umrlih, rezal glave mrličem in jih prepiral za prodajo in prodajal kosti. Dalje nam je znan slučaj, da je Koman lansko poletje zahteval od uboge stranke, ki ji je umrl oče v deželni bolnišnici, 10 K zato, da je izročil truplo umrlega pogreb-nemu zavodu v Ljubljani, ki je imel nalog, da prepelje truplo domov. Seveda ni bil upravičen zahtevati niti vinarja. Od delavske družbe pri Devici Mariji v Polju je zahteval dve kroni, da je smela ta svojega očeta, umrlega v bolnišnici, preložiti v boljšo krsto, ki jo je naročila pri ljubljanskem pogreb-nem zavodu. Od uslužbenecv pogreb-nih zavodov je zahteval vedno in vedno denar za posle, ki jih je moral izvrševati. V bolnišnici so se torej godile stvari, ki bi bile izključene, če bi bilo nadzorstvo tako, kakršno je v takem zavodu potrebno. Koman je bil tudi v disciplinarni preiskavi, nato upokojen, a pokojnino je dobivala njegova soproga. Deželni odbor naj poskrbi, da se te umazane razmere pojasne in proketo dolžnost ima, da se pozanima tudi za one ljudi, ki so od Komana kupovali lase, zobe itd.«

»Zarja« bi prav storila, da bi ono, kar zahteva od sedanjega deželnege odbora in nadzorstva, naslovila na prejšnji deželni odbor, morda bi pri starem liberalnem sistemu dobila tozadevna pojasnila. Sedanji deželni odbor in sedanje nadzorstvo sta pa stori-

la popolno svojo dolžnost. Proti Kommanu je bila radi raznih samovoljnih taks uvedena disciplinarna preiskava, ki ji je sledila jako mila kazen, upokojitev. Seve za liberalce je zahtevala po strogem redu vedno »terorizem«. Ali mi smo o zadevi molčali. — »Zarja« je prav neukusno in nepotrebno pričela nas dregati. Komman je mrtev, naj bo mrtva tudi njegova afeta.

Iz Avtomobilski zveza med Celjem in Ljubljano. Iz Celja nam poročajo: Kakor čujemo, se sestavlja konzorcij raznih uglednih mož iz različnih občin, ležečih ob državni cesti Celje-Ljubljana, da bi uvedel avtomobilski promet med Celjem in Ljubljano. Nabaviti se namerava tri avtomobile, dva za službo, enega za rezervno. Zveza bi bila dvakrat na dan. Ako bo mogoče spraviti skupaj potrebni kapital, se bo namerava izvedla. Stvar je pozdravljati, ker se bo s to izvedbo nedvomno zelo povzdignil tujski promet v lepi Savinjski dolini.

Iz gledališke pisarne. Nocoj, v četrtki (par-predstava) se prvič ponovi Lebarjeva opereta »Grof Luksenburgski« z gosp. Ljubišo Ilčičem iz Trsta kot gostom v naslovni vlogi. — V soboto (nepar-predstava) se drugič ponovi Puccinijeva sijajna velika opera »Madame Butterfly«. Naslovno vlogo poje to pot gđ. Lowcznska. — V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože par) se kot velika tajska predstava prvič v sezoni ponovi L. Birinskega komedija iz počenjanja ruskih navideznih in istinitih revolucionarjev »Vrtoglavi«. — V nedeljo zvečer se izven abonementa za lože nepar pri izdatno nižanih cenah zadnjič v sezoni vpripori Offenbachova burleska opereta »Orpheus v podzemlju«. Začetek večerne predstave od sedmih!

Iz Sinočnja kronika predstava (»Red iz aravnosti«) v dež. gledališču je bila izborna obiskana; gledališče je bilo domalega razprodano, pohvala velika.

Iz Umrlj so v Ljubljani: Ivan Udovč, delavčev sin, pol leta. — Elizabeta Hude, uradnega služe vdova, 86 let. — Janez Zlatoust Leskovic, trgovčev sin, 13 mesecev. — Marjeta Zalar, kajzarjeva žena, 45 let. — Jožefa Mainik, gostilničarjeva hči, 4 dni. — Jakob Poglič, hlapec, 35 let. — Franc Maver, delavec, 53 let.

Primorske vesti.

p Za stolnega vikarja na Goriškem je imenovan g. Roman Romano.

p Sodna premeščenja. Premeščen je dr. Matija Lavrenčič iz Komna v Podgrad za okrajnega sodnika; dr. Dolenc iz Podgrada v Sežano; dr. Komavec iz Trsta v Gorico; J. Milič kot okrajni sodnik v Pazin.

p Umrlj je v Trstu trgovčev gosp. Anton Vatovec.

p Umrlj je v Žirju veleposestnik, dolgoletni bivši župan občine Povir, g. Andrej Kocjan.

p Polom v Pulju. Včeraj je bil 16. dan razprave v tem procesu. Prečitali so 112 vprašanj, ki se stavijo porotnikom. Ta vprašanja so zelo obširna in zavzemajo skupno 114 strani, tako, da bo trebalo en cel dan, za pravorek porotnikov. Po prečitani vprašanji je začel govoriti državni pravdnik dr. Steffé. Govoril je stvarno in prepričevalno, da ga je vse z napetostjo poslušalo. Med govorom državnega pravdnika so bili obtoženci silno poparjeni; niti gledati se niso upali okoli sebe, marveč so bili njihovi pogledi neprestano obrnjeni v tla. Razpravo je zaključil ob 6. uri. Danes nadaljuje državni pravdnik svoj govor.

p Zanimiv beg iz Pulja. Iz Pulja poročajo: Kakor znano, je imel župan dr. Varetton svojo pisarno v Pulju. On sam pa ni nikdar nič delal; ne poprej kakor župan, potem pa, ko je bil suspendiran, še manj. Zastopal ga je koncipient dr. Cerlenizza. Pred kratkim pa je tudi Cerlenizza izginil iz Pulja. Govore, da v Ameriko. Vzel je baje seboj vso gotovino, last Varettona. Ž njim pa je izginila tudi njegova ljubica. To je namreč žena tistega mornariškega častnika, ki je lansko leto na Veško noč na javni ulici streljal na svojo nezvesto ženo in jo tudi lahko ranil na licu in na roki. Dr. Cerlenizza je živel že dalje časa v konkubinatu z njo. Tudi o tej stvari utegnejo priti še pikantne stvari na dan.

Šlaerske novice.

š To so »inženirji«, namreč pri stavbi mariborskega uradnega poslopja okrajnega glavarstva. Ko je pretekle dni zavel malo bolj mrzel veter, so v novem eraričnem poslopiju v Mariboru zamrzle večinoma vse vodovodne cevi in cemarje. Vodja stavbe je bil tako skrben, da je dal letos takoj začetkom zime načrtati po ceveh vodo v vse sobe po celem poslopiju, čeravno ni v nobeni sobi nihče nastanjen, ki bi rabil vodo. Ker se sobe niso nič kurile, je voda v ceveh zmrznila in je, kakor se danes govori po Mariboru, večina cevi po stenah napelanih, popokala. Sedaj se morajo stene razdrpati,

da se cevi nadomesti. Stene so seveda že vse poslikane. Pomislimo, kakšno škodo bo trpelo celo poslopje, če so res popokale cevi po vseh sobah, posebno v zgornjih nadstropjih.

š Slovenske juriste, predvsem organizacijo slovenskih odvetnikov, opozarjamo na članek v sobotni »Marburgerci« pod naslovom: »Die Gerichslovenisierung«. Vsebinsko tega članka je prednašal nemški odvetnik na nekem zborovanju nemških zapupnikov. Delajo na to, kako izpodriniti v sodnih dvorinah še isto majhno trohico slovenščine, katero nam tuji uradniki še sedaj na naši zemlji dovoljujejo. Slovenski juristi so poklicani, da pravočasno organizirajo odpor.

š Umrlj je v Radomeru ugleđen posestnik Arnuš, star 68 let. Zaman si je iskal zdravja pri usmiljenih bratih v Gradcu.

š Iz pošne službe. Ana Čamerik je imenovana za pošno oficijantino v Konjicah.

š Iz železniške službe. V pokoj je stopil Ferdinand Zornik, asistent v Mariboru (kurilnica); g. Bogomir Skaza je imenovan za sanitetnega zdravnika pri južni železnici.

— Drzen cerkveni ropar Werdau aretiran. Znani drzni cerkveni ropar Franc Werdau, svoečasni cirkuški umetnik, je bil dne 15. t. m. v koperski stolici San Basso aretiran, ko je hotel zakladnico oropati. Našli so pri njem vse polno v'omilnega orodja. Pred meseci je Werdau oropal več cerkva na Notranjskem, a so ga prijeli in izročili sodišču v Logatcu, a iz logaških ječ je že čez nekaj dni ušel.

š Promoviral je v Pragi cand. med. g. Bruno Weixl iz Maribora za doktorja medicine.

š Smrt v tujini. V Adamsonu v Ameriki je pri eksploziji v premogovniku ubilo 29 let starega Konrada Jegliča iz Trbovelj.

š Izpred celjske porote. Požig. Pri prvi porotni razpravi pred tukajšnjim okr. sodiščem se je zaradi požiga imel zagovarjati posestnik Martin Šloser iz Nove cerkve. Obtožen je bil, da je dne 15. novembra 1912 iz maščevanja zažgal posestniku Antonu Krivcu v Novi cerkvi poslopja, katera so zgorela. Porotniki so vprašanje glede krivdoreka potrdili in sodni dvor je Šlosersja obsodil na šest let ječe. — Ponarejalec denarja. Kakor smo svoječasno poročali, je v gostilni Jožefa Karla v Spodnji Hudi pri Celju izdal mlinarski pomočnik Jožef Podergaj ponarejen petkronski tolar. Ko ga je gostilničarka naznanila, so orožniki pri hišni preiskavi pri njem našli več modelov iz gipsa, s katerimi je ponarejal tolarje. Imel je doma celo delavnico. Obtoženec je po kratkem tajanju dejanje priznal. Sodni dvor ga je po krivdoreku porotnikov obsodil na 15 mesecev težke ječe.

š Samoumor. V Pobrežju pri Mariboru se je obesil 71letni vpokojeni mizar južne železnice Fr. Čiligi. Našel ga je njegov sin, ki je ravno prišel iz šole domov, še živega. Hitro je odrezal vrv, a vendar je oče čez par minut nato umrl. Vzrok samoumora je neznan.

š Ciganska nadloga. Zadnje čase se je po Spodnjem Štajerskem in Kranjskem klatila okrog več glav broječa ciganska tolpa, ki je ljudi nadlegovala z beračenjem in tatvinami. Ta ciganska tolpa je odvedla, kakor smo svoječasno poročali, tudi dveletno hčerko Angelo, posestnika Kneza v Litiji. Oročnikom se je posrečilo več glav te tolpe aretirati v Sevnici, drugi pa so ušli na Hrvaško. Aretirane cigane so izročili sodnji v Laškem trgu.

KNJIŽEVNI TRG.

De Waal, Valerija ali zmagos'avnij izhod iz katakomb. Zgodovinska povest. 1 K 50 vin., v platnu 2 K 10 vin. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Ravno letos je minulo 1600 let, kar si je krščanstvo z zmagom Konstantina Velikega nad Maksencijem osvojilo cesarski Rim in z njim zavladalo celi svet. V navedeni povesti se slika ta veliki boj med ginečim poganstvom in procvitajočim krščanstvom, ki je zmagoslavno izšlo iz katakomb ter v kratkem času prerodilo celo trhllo človeštvo. Kdor bo prebral to krasno povest, katero posebno ob tem znamenitem jubileju priporočamo, bo v duhu sam doživel ono veiko dobo, ki je položila temelj krščanski kulturi, katere sadove sedaj uživamo.

Dr. Jeršetove šmarnice »Mati čudovita«. Cena z rdečo obrezo 2 K, šagrin, z zlato obrezo 3 K. — Dobe se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

V najširših krogih je že znano, da so izšle za letošnji majnik prekrasne šmarnice, ki so pa ne le za vsakega posameznika, temveč tudi za govorniške namene trajne vrednosti.

Pripomnimo, da teh šmarnic ne bomo pošiljali na ogled, temveč le na definitivno naročilo; šmarnice se radi svoje prekrasne vsebine same dajo priporočajo in ljudstvo, posebno pa č. duhovščina, že sedaj pridno sega po njih, kajti te šmarnice so trajne vrednosti. Posebno porabne bodo Jeršetove šmarnice za voditelje Marijinih družb, ki

bodo črpali iz njih snov za svoje govore, sploh pa lepšega in vzvišenejšega čtiva za družbine sestanke sploh ne moremo najti.

Ob tej priliki tudi opozarjamo, da se za prihodnje leto pripravljajo nove šmarnice, katerih vsebina bo Marija in najsvečejši Zakrament. V Rimu se je ta snov obravnavala pod naslovom: »Mati ljuba Gospa presv. Zakramenta«. Ako bi kdo čč. gg. duhovnikov nameraval prihodnje leto (1914) izdati kake druge šmarnice, naj blagovoli takoj naznaniti, da ne bomo imeli zopet dvojnih šmarnic eno leto, kajti dvoje šmarnice se nikdar ne izplačajo, imata izgubo dva založnika.

Zdravniško se priporoča

Ako se otroci ne morejo veslede nezadostne ali pomanjkljive prehrane ali vsled kateregakoli vzroka prav razvijati, tedaj nezaslužijo nobeno drugo krepilno sredstvo večjega zaupanja kakor Scottova emulzija ki se je izborna obnesla pri tvorbi kosti in pri utrditvi telesa. Ona vsebuje redilne snovi, ki pospešujejo rast močnih in pravičnih kosti in cel razvoj, tako da postanejo otroci kmalu živahni in veseli. Malim ugaja Scottova emulzija; z velikim veseljem jemljejo to sladko, smetani podobno zmes.

SCOTTOVO EMULZIJ,

ki je že 40 let po vseh deželah uvedena, priporočajo mnogi zdravniki, ker jo cenijo v vsakem oziru kot zanesljiv in uspešen preparat.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 30 vin. v znamkah na SCOTT & BOWNE, G m b H, Dunaj VII. in se sklene na ta časopis, dostavi se mu 1 pošiljatev potom lekarni za poskušnjo

Zlatan

danes popoldne ob 4^u, uri v nežni starosti preminul 552

Pogreb nepozabnega dragoga deteta bo v petek, dne 21. februarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Čevljarska ulica št. 1 k Sv. Križu v lastno rakev.

Ljubljana, 19. februarja 1913.

Izdelovalnica čebelarskega orodja „Kranjsko trži o čebelarstvo“

Peter Majdič

preje baron Rothschild,

Smrek, pošta Višnjagora (Dolenj.)

priporoča vsakovrstno čebelarsko orodje lastnega izdelka, posebno panje vseh sistemov, vse priprave za izdelovanje Alb. Znidarskevih in drugih panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadilnice »Smoker« in razne druge pipe za kajenje, točila za med, kakor tudi vse druge v to stroko spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela, po primerno nizkih cenah, na debelo in na drobno.

Proda aln. v trgovini „Merkur“

Peter Majdič, Celje,

Graška cesta št. 12.

Od 20. februarja 1913 odračunam v svoji modni trgovini za gospode dobrovoljno 10% popusta od svojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju in gotovem plačilu sledečih predmetov: klobuki, čepice, srajce, spodnje hlače, majice, ovratniki, zapestnice, kravate, rokavice, nogavice, žepni robci, palice, dežniki, gumbi itd.

Vse v največji izberi, najnovejši modi, prvovrstno blago in po konkurenci v vsakem oziru nedosežno.

Pazite na cene v izložbah!

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Modna in športna trgovina za gospode

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Popov

najboljša ruska čajova znamka.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobo	Podajanje v 24 urah
19	9. zveč.	740.6	— 4.7	sr. svzh.	oblačno	
20	7. zjut.	740.0	— 4.8	p.m. jvzh.	oblačno	0.0
	2. pop.	738.7	— 1.5	sr. jvzh.	pol obl.	

Srednja včerašnja temp. — 4.9°, norm. 0.2°.

Mlad trgovski pomočnik,

vešč slovenščine in nemščine, ter prost vojaščine, želi priti v kako manufakturno trgovino ali kako pisarno.

Ponudbe pod »Mlad« na upravo lista pod št. 551. (Znamka za odgovor.)

Kravarja

takoj srazjmo na Laverici pri Ivan Ogrinu. Plača po dogovoru. 554

Priložnostni nakup!

Popolna acetyl.-razsvetljevalna naprava za 100 žarnic!

Ta naprava je bila v rabi le tri mesece in je tedaj kot nova. Ker se v trgu splošno vpelje električna razsvetljava, se odda ta naprava zelo po ceni. K njej spada: okoli 400 metrov pocinjenih železnih cev različnih dimenzij, okoli 20 lra-svetilk, viseče svetilke, invent. svetilke, lestence, dvostranske svetilke, svetilke za vrt, rezervni žarilci in stekla, novo kompl. orodje za rezanje cevi. 550

Za hotele, vile, gradove, kopališča, ulično razsvetljavo zelo primerno.

Povpraša se in eventualno ogleda pri KARLU JANIGU v Žalcu, Spodnje Štajersko.

Stenografa - strojepisca (stenografinjo)

popolnoma veččega slovenske in nemške stenografije, sprejme takoj

odvetnik dr. I. Brejc v Celovcu

Benediktinski trg 4. 549

Zivijenska zavarovalnica

nastavi 548

gospode začetnike za zunanjo službo v Ljubljani in na deželi.

Po kratki poskušnji z mesečno plačo in provizijo. Gotovo mesto s pravico do pokojnine. Reprezentacije zmožni gospode naj dopošljejo obširne ponudbe z referencami pod »Pensionsfähige Lebensstellung 396 F« na anončno pisarno Jos. A. Kienreich, Gradec.

Iz slovanskega sveta.

Poljakinje proti gizdavi obleki. Kakor poroča »Nowa Reforma«, so Poljakinje v Varšavi ustanovile društvo, katerega članice imajo delati propagando proti potratni ženski noši. Delovanje v tem društvu bo velikega socialnega pomena, in dobro bi bilo, da bi si res nežni spol vzel poljske dame za zgled.

Visoka starost Bulgarov. Med bulgarskimi delegati za mir v Londonu je bil tudi mož, ki sam ni veliko nad 40 let star. Sme se pa ponašati, da je še govoril z nekom, ki je še zagledal luč belega dne, ko so vladali kralj Ljudevít XIV. na Francoskem, Jurij II. na Angleškem in Friderik Veliki na Pruskem. Visoka starost Bulgarov je znana, ali slučaj, o katerem govorimo, je zanimiv primer avtentično overovljene visoke starosti. Dokazuje nam to bulgarski generalni konzul Angelov v Manchesteru, ki je pridelen kot tajnik dr. Danevu in ki je poročevalcu nekega londonskega lista povedal sledeče: »Moj praded je umrl pred dvejetimi leti v starosti 132 ali 134 let. Natanko se še spominjam, kako sem prisostvoval kot deček svatbi ene svojih tet, kar je bilo veliko rodovinsko slavlje. Moj praded se je tudi udeležil slavlja in je bil takrat nekako 120 let star. Zanimivo dejstvo, da so se začeli pradedu zopet temniti lasje, dasi je bil svojo drugo ženo popeljal pred oltar kot starec s snežnobelo brado in glavo. Lase in brado so tako hitro temneli, da je starec že v nekoliko dneh po ženitvi postal črnolas in črnobrč kakor kak mladenič. Mojemu očetu je danes 88 let, a je svež in čil kakor štiridesetletnik. Dela neumorno pri gošpodarstvu, opravlja svoje posle po 8 ur na dan in ni izgubil do danes niti enega zoba. Sicer pa ta slučaj ni nič prav nenavaden, ker Bulgarija šteje več stoletnih ljudi nego katere druga dežela. Visoko starost svojih rojakov utemeljujem z dejstvom, da žive neobičajno zmerno. Meso jedo na teden le enkrat, mesto tega pa velike množice sočivja. K temu pa imamo še slovit kislo mleko »kefir« in »joghurt«.

Društva.

— Blaž-Potočnikova čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano vabi k predstavi, ki bo v nedeljo, dne 23. februarja 1913 v dvorani »pri Cebavcu«. »Naša kri.« Igrokaz v štirih dejanjih. Spisal F. S. Finžgar.

NEKAJ ZA SMEH.

Newyork, 19. februarja. Ko je l. 1897. Brian kandidiral za predsednika, je nek njegov nasprotnik, volilec Boxwell, demokrat, prisegel, da si ne pusti rasti las in se ne obrije, dokler ne zmagata kandidat demokratske stranke. Prisego je Boxwell 16 let držal. Lasje so mu zrastle 1 meter, brada pa mu visi skoro do tal. Zdaj, ko je res demokrat za predsednika, se bo Boxwell dal s'lovesno ostriči in obriti in bo pri tej priliki igrala vojaška godba.

Cerkvene tiskovine. Čast. župne urade opozarjamo, da imamo v zalogi vse različne cerkvene tiskovine, ki popolnoma odgovarjajo novim predpisom. Na razpolago so vse matice, cerkveni računi itd. — Tiskovine, za katere se je porabil fin, trpežen papir, so lepo in ostro črtane. Na tem mestu tudi pripomnimo, da naj se vsa naročila naslavlja na »Katoliško Bukvarno« in ne na »Katoliško Tiskarno«, ker se sicer taka naročila navadno zelo zakasnijo. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Mohorjani — vsi se spomnite „Slovenske Straže“!

Izredni uspeh, ki sem ga dosegel pri svoji žitni kavi

v vseh slovanskih pokrajinah, me nagiba, da iznova opozarjam na ta svoj prvovrstni izdelek, ki po svoji kakovosti in nizki ceni ne pozna nobene konkurence, ter se smatra za neobhodno potreben predmet za vsakdanjo rabo v vsakem gospodinjstvu. Z vzorno in skrbno postrežbo sem si pridobil v vseh slojih prebivalstva popolno zaupanje in z zadovoljenjem moram na tem mestu naglašati, da se znatno množi krog mojih odjemalcev. Obrnite se torej z zaupanjem na mojo izborni trdiko in prejeli boste za 4 K 50 kg izborne žitne kave poštne prosto na vsaki pošti. Vsaka pošiljka je zašita najskrbneje v zelo močno platneno vrečo in vsebuje vrhotelega še dragoceno premijo: premet, poraben v vsakem gospodinjstvu. Obrnite se takoj zaupno na trdiko

Jos. Veselý, Praga VII. 586

In postali bodete za vedno moj stalen odjemalec. 324

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, Kolodvor.

Odhod iz Idrije:	Prihod v Logatec:
ob 6— zjutraj	ob 7:50 zjutraj
„ 12— opoldan	„ 1:40 popoldan
„ 3:30 popoldan	„ 5:10 popoldan
Odhod iz Logatec:	Prihod v Idrijo:
ob 8:30 zjutraj	ob 10:20 zjutraj
„ 2:30 popoldan	„ 4— popoldan
„ 6:30 zvečer	„ 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič „ „	„ 1:50	„ 1—
Godovič-Hotedršica „ „	„ 1:50	„ 1—
Hotedršica-Logatec „ „	„ 1:50	„ 1—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

	I. razr.	II. razr.
Idrija-Logatec ali naspr.	K 3—	K 2—
Idrija-Godovič „ „	„ 1:50	„ 1—
Godovič-Hotedršica „ „	„ 1:50	„ 1—
Hotedršica-Logatec „ „	„ 1:50	„ 1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Dva še dobro ohranjena

portala z izlozbenim oknom,

železnim zastorom in senčno streho prodaja po nizki ceni **Simon Kmetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.**

Tovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Zumberk

dobavljajo najboljši in najcenejši

krovski material.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 249

Lepo stanovanje

v I. nadstropju s 4 sobami in vsemi pritliklinami se za maj. termin odda. Vpraša se v Selenburgovi ulici št. 6. II. nadstropje desno. 518

Večletni poslovodja Delavce za premožokop

večje trgovine z mešanim blagom
želi svojo dosedanje službo maja
ali junija **spremeniti.** Ponudbe

pod »Vestem 498« na upravo »Slovenca«.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Komenskega ulica 4

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergano, prinar I. klr. odd. drž. boln.

v Avstriji, ne nad 34 let stare, bode sprejemal rudniški oskrbnik v petek dne 21. februarja od 8.—1. ure popoldne v hotelu »Južni kolodvor« v Ljubljani. Vožnjo plača rudniški ravnatelj. Kdor se hoče podati na pot in v dotični premožokop, naj se zgleda na zgoraj označenem kraju in dnevu z delavsko knjižico in popolno pripravljen za potovanje. Trajno delo, akordni zaslužek do K 5:25 in više na dan. 534 2

Pozor!

Vile, stanovanjske hiše, stavbene parcele v mestu kot v okolici se pod jako ugodnimi pogoji prodajo.

Posredovalnica za nakup in prodajo:

Valentin Accetto
Kolodvorska ulica št. 8.

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

2934

Ljubljana Pri Škofu zrav. škofije

C. kr. ministrstvo za deželno brambo.

K dep. XII, št. 115 iz 1913.

542

Javni ponudbeni razpis
glede dobave topničarskih potrebščin
za c. kr. deželno brambo.

Ministrstvo za deželno brambo namerava oddati za potrebo leta 1913 dobavo različnih topničarskih potrebščin in opravnih predmetov potom javnega razpisa, in vabi tem potom k vlaganju pismenih ponudb, ki naj se vložijo najkasneje do 15. marca 1913 ob 10. uri dopoldne pri imenovanem ministrstvu (vložni zapisnik).

Dobavo zadevajoči ponudbeni razpis, iz katerega se lahko posname vrsta in število predmetov, ki jih je dobaviti, predpisi glede vložitve ponudbe in splošni dobavni pogoji, je bil že v polnem obsegu objavljen v dnevniku »Slovenec« dne 19. februarja 1913, št. 41.

Dunaj, v februarju 1913.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

25. februarja 1913

Otvoritev
modne in športne trgovine
za gospode in dečke

I. Kette

Franca Jožefa cesta 3, poleg konfekcijske trgovine Maček & Komp.